

UUDENKAUPUNGIN - LAITILAN PITKÄJÄRVEN PESIMÄLINNUS TO 2019

VARSINAIS-SUOMEN LUONTO- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

2019

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	2
2. KARTOITUSALUE JA KARTOITUSMENETELMÄT	3
3. TULOKSET	5
3.1. Pesimälinnusto	5
3.2. Viitasammakko	8
4. TULOSTEN ANALYSOINTI	9
5. KIITOKSET	10
6. VIITTEET	10
7. LIITTEET	11

A. Reviirikartta

B. Pitkjärven pesimälinnuston uhanalaisuus

Kansikuva: Laulujoutsen hautoo kurjen vartioidessa omaa reviiriään järven luoteis-osassa.
Pitkjärvi 29.5.2019 © Pekka Alho

1. JOHDANTO

Uudenkaupungin ja Laitilan rajalla sijaitseva Pitkäjärvi kuuluu valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan (LVO020048) ja alueelle on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 23.7.2004 antamalla päätöksellä perustettu Pitkäjärven luonnonsuojelualue (AVI 2018). Myös Varsinais-Suomen maakuntakaavassa (vahvistettu 20.3.2013) Pitkäjärvi on merkitty luonnonsuojelualueeksi.

Rauhoituspäätöksen määräysten mukaan alueella on kielletty muun muassa ojien kaivaminen, veneväylien tekeminen, ruoppaaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen sekä kaikenlainen muu maa- ja vesi-alueen peittäminen tai vahingoittaminen. Alueella saa kuitenkin muun muassa harjoittaa kalastusta sekä käyttää ja ylläpitää olemassa olevia ojia, laitureita, uimapaikkoja ja veneväyliä tietyin edellytyksin. Rauhoitusmääräyksistä saadaan poiketa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman mukaan, mikäli se on luonnonsuojelualueen hoidon tai käytön kannalta perusteltua

Pitkäjärvi on matala ja kärsii umpeenkasvusta, mikä heikentää paitsi järven virkistyskäyttämömahdollisuuksia, myös luontoarvoja. Erityisesti kesäaikaiset alhaiset vedenkorkeudet vaikeuttavat virkistyskäyttöä ja kiihdyttävät umpeenkasvua.

Aluehallintovirasto on 20.4.2018 myöntänyt Pitkäjärven vesioikeudelliselle yhteisölle luvan Pitkäjärven keskivedenkorkeuden nostamiseen rakentamalla pohjapatojärven laskuojaan ja sen uoman leventämiseen 22.9.2016 päivätyn ja 12.6.2017 täydennetyt hakemussuunnitelman mukaisesti Laitilan ja Uudenkaupungin kaupungeissa sekä Pyhärannan kunnassa. Hankkeen tavoitteena on nostaa järven alivedenkorkeutta 0,44 m, keskialivedenkorkeutta 0,35 m ja keskivedenkorkeutta 0,18 m. Samalla tulvakorkeudet laskevat hieman.

Pitkäjärven linnustoa selvitettiin Uudenkaupungin toimeksiannosta, Kalannin yleiskaavan selvitysten täydennyksenä. Uudenkaupungin kaupunki antoi toimeksiannon keväällä 2019. Laajemmin Kalannin yleiskaavan luontoselvitykset oli tehty maastossa vuonna 2016.

Toimeen ryhdyttiin ripeästi ja kartoitus ehdittiin toteuttaa hieman myöhäisestä toimeksiannosta johtuen kolmen maastokäynnin selvityksenä, joka antaa kuitenkin hyvän peruskuvan järven vesi- ja rantalinnuston nykytilasta. Myös viitasammakko oli mielenkiinnon kohteena linnustaselvityksen ohessa. Selvitystä ei ollut luontoarvojen näkökulmasta mielekästä tehdä pelkästään Uudenkaupungin kunnan puoleiselle osalle, sillä melko pienehkö järvi on kokonaisuus luontoarvojen suhteen.

Maastokartoituksesta ja raportoinnista vastasi kokenut linnustaselvitysten tekijä Pekka Alho. Raportin kuvat © Pekka Alho.

2. KARTOITUSALUE JA KARTOITUSMENETELMÄT

Pitkäjärven pinta-ala on n. 92 ha. Järvi on osa laajempaa järviketjua, jossa mm. Lukujärven kautta laskee laskuoja Pitkäjärveen ja edelleen Lamminjärven ja Merilammen kautta Sirppujokeen ja lopulta Uudenkaupungin makeavesialtaaseen. Järven rannoilla on suhteellisen vähän asutusta, mutta toisaalta loma-asutus levittäytyy varsin hajanaisesti ympäri järveä.

Kartta 1: Pitkäjärvi kuuluu suurimmalta osalta Laitilaan, mutta laajalti lounais-osaltaan myös Uuteenkaupunkiin, kuvassa näkyvän kuntarajan mukaisesti. Lännestä Lamminjärveltä Pitkäjärven puolelle ulottuu myös pieni Pyhärantaan kuuluva osa. (© MML/Uudenkaupungin kaupunki 2019)

Pesimälinnustoselvitys toteutui kolmen laskentakerran kokonaisuutena. Laskenta toteutettiin kierto- ja pistelaskennan yhdistelmänä, jonka yhteydessä suoritettiin myös yökuuntelua. Saatu aikaikkuna ei mahdollistanut täysin kattavaa selvitystä tai esim. veneen lainaamista järvellä liikkumisen tueksi, eivätkä aamuyön kartoituskierrokset mahdollistaneet luontevaa kontaktia mökkiläisten kanssa asian suhteen. Kaikki kolme laskentakertaa suoritettiin kuitenkin parhaaseen lintujen pesimäaikaan ja niiden antama kuva on siten riittävä nykytilanteen arviointiin erityisesti vesi- ja rantalinnuston osalta.

Laskennat suoritettiin kaikilla kerroilla aamuyöstä aamupäivään kiertämällä järveä saavutettaviin pisteisiin ensin autolla ja jatkaen sitten jalan lähiympäristössä niin että miltei kaikki rantaviiva tuli kierrettyksi. Mökkien pihapiireihin ei menty, eikä varsinkaan varhain aamulla. Mökeillä joiden tuntumassa käytiin myös myöhemmin aamupäivällä (Uudenkaupungin puolella), ei tavattu asukkaita. Nykypäivälle tyypillisesti ainakin Levonnokassa valvontakamerat vahtivat kulkemista. Laskennat pyrittiin toteuttamaan sään puolesta otollisissa olosuhteissa ja tämä toteutuikin melko hyvin.

Kuva: Pitkäjärvi on monin paikoin melko umpeenkasvanut. Isoluodon ja Levonnokan välinen alue on kuitenkin vielä melko yhtenäisesti avoin. © Uudenkaupungin kaupunki

Maastokartoituspäivät olivat 10.5, 29.5. ja 20.6. Maastotyö aloitettiin jo aamuyön tunteina (yökuunteluna) jatkaen selvitystä aamupäivän ajan.

Pitkäjärveltä on tehty kaksi luontoselvitystä (Kärkkäinen 1997 & VALONIA 2013), joista Kärkkäisen selvityksessä järven linnustoa ei pystytty arvioimaan luotettavasti, sillä maastotyöt oli tehty elokuussa. Raportissa mainitaan arvokkaaksi pesimälajiksi kuikka.

Vuoden 2013 selvityksen on toteuttanut VALONIA / Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus. Selvitys tehtiin vedenpinnan nostohankkeiden tueksi. Linnustoseelvityksestä vastasi tuolloin Jarmo Laine. Selvitys oli ensimmäinen kattava selvitys järven linnustosta.

Laineen selvityksen mukaan vielä 1960-, 1970 ja 1980 -luvuilla linnustoon kuului monia nyt hävinneitä vesilintulajeja, kuten silkkiuikku, härkälintu, lapasorsa, tukkasotka, punasotka ja nokikana. Myös kahlaajalajeja oli enemmän: punajalkaviklo, töyhtöhyppä ja liro nykyisten lisäksi. Kosteikon varpuslintulajeista ovat hävinneet viimeistään 1980 -luvulla niittykirvinen ja keltävästäräkki. Mahdollisen vedenpinnan noston vaikutukset arvioidaan paljolti myönteisiksi linnuston suhteen.

Havaintomateriaalia linnustosta on jonkin verran myös Turun lintutieteellisen yhdistyksen arkistossa, joka on nykyisin pääosin Tiira -havaintojärjestelmässä. Aineisto ei olisi tuonut mainittavaa lisäarvoa tämän kartoituksen tuloksiin, josta syystä havaintomateriaalia ei katsottu tarpeelliseksi ostaa Turun lintutieteelliseltä yhdistykseltä.

3. TULOKSET

Laskennoissa havaittu vesi- ja rantalinnusto, sekä joitain muita huomionarvoisia rantametsien lajeja esitetään seuraavassa lajikohtaisesti.

3.1. Lajikohtainen pesimälinnusto

Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*)

2 paria

Luoteisosassa hautoi laulujoutsen ja lisäksi eteläpäässä havaittiin ilmeisesti pesivä pari tai vähintään kihlaparin reviiri.

Tavi (*Anas crecca*)

Tavihavaintojen puuttumista voi pitää jopa outona, vaikka joku pari on voinut olla jo hautomassa ja hyvinkin jäädä huomaamatta. Vuoden 2013 kartoituksessa Kuusikarin pohjukassa oli kaksi reviiriä. Tämä kulma järvestä jäi hankalasti saavutettavana (ilman venettä) vuoden 2019 kartoituksessa kaikkein huonoimmalle, mikä voi osin selittää lajin puuttumisen.

Sinisorsa (*Anas platyrhynchos*)

2 paria

Ainoa sinisorsareviirit havaittiin pohjois- ja eteläosassa. Laji kuuluu kuitenkin aikaisten pesijöiden ryhmään ja on mahdollista, että joku pari jäi rehevällä järvellä tästä syystä näkemättä.

Telkkä (*Bucephala clangula*)

1 pari

Naarastelkkä nousi 29.5. laskennassa järven lounaisosasta. Muutoin telkkä havaittiin vain kahdesti järven ohi lentävänä.

Isokoskelo (*Mergus merganser*)

Vain muutamia korkealla ylilentäviä yksilöitä tavattiin

Teeri (*Tetrao tetrix*)

2 paria

Teerinaaras lähti pesältä hakkuulta järven itärannan lähellä 10.5. Järven lounaiskulman metsäalueella soidinsi koiras teeri.

Kuikka (*Gavia arctica*)

1 pari

Pitkäjärvi on perinteinen kuikan pesimäjärvi. Pesivän tai ainakin pesimistä yrittävän parin lisäksi paikalla oli 10.5. kolmaskin lintu.

Kaulushaikara (*Botaurus stellaris*)

1 pari

Kaulushaikara huuteli reviiriltään järven eteläosasta toukokuun kartoituskerroilla.

Merikotka (*Haliaeetus albicilla*)

Vanha merikotka pyörähti 29.5. melko matalalla järven pohjoispään yllä ja poistui sitten länteen korkeutta ottaen. Laji ei ole enää uhanalainen ja pesintä lähiseudulla on hyvinkin mahdollista, ei kuitenkaan kartoitusalueen rajauksella.

Nuolihaukka (*Falco subbuteo*)**1 pari**

Nuolihaukka havaittiin järven yllä viimeisellä laskentakerralla 20.6. Pesintä järven tuntumassa/vaikutusalueella hyvinkin mahdollinen, sillä alue sopii hyvin lajin reviiriksi. Esim. Isoluodon tyyppiset korkeapuustoiset saaret sopivat lähtökohtaisesti hyvin pesimäpaikaksi. Havainnon ajankohta 20.6. puoltaa vahvasti pesivää lintua ja 6.7. tehty havainto tukee myös sitä (Jyrki Normaja suull.).

Luhtakana (*Rallus aquaticus*)**1 pari**

Taminaojan suulla (Lukujärvestä Pitkäjärveen laskeva oja) järven kaakkoiskulmassa reviiri, jossa lintu ahkerasti äänessä 10.5.

Kurki (*Grus grus*)**4 paria**

Kurkireviirit on esitetty liitteen reviirikartalla. Lisäksi pohjoispäässä tavattiin 10 ns. luppokurjen parvi paikallisena 10.5.

Taivaanvuohi (*Gallinago gallinago*)**2 paria**

Selvityksessä havaittiin kaksi taivaanvuohireviiriä ja ne on merkitty liitteenä olevalle reviirikartalle 2.

Rantasipi (*Actitis hypoleucos*)**1 pari**

Taminaojassa tavattiin yksi lintu joka voitaneen tulkita järven lajistoon kuuluvaksi, sillä lintu nousi ojasta järven suuntaan.

Metsäviklo (*Tringa ochropus*)**2 paria**

Onnistunut pesintä todettiin järven pohjoispäässä ja keskiosissa tavattiin pesintään viittaavasti lintu.

Kuva: Metsäviklon poikanen, Pitkäjärvi, pohjoispään reviiri 29.5.2019

Kalalokki (*larus canus*)

Kalalokki on usein kuulunut järven pesimälajistoon aiempien omien käyntienkin perusteella. Nyt lajia ei tavattu pesivänä.

Kalatiira (*Sterna hirundo*)

Järvellä kävi pariin otteeseen kalatiira saalistamassa, mutta hävisivät pian jonnekin muualla. Pesiminen järvellä ei todennäköistä, lähiseudulla hyvinkin mahdollista.

Käki (*Cuculus canourus*)

Kaksi kukkujaan tavattiin etelä- ja kaakkoispään rantametsissä 29.5. Pohjoispäässä käki kukkui kauempana kartoitusalueesta / järvestä.

Kehräjä (*Caprimulgus europaeus*)

1 pari

Laji esiintyi useiden reviirien voimin järven lähialueilla. Varsinaisesti järven rantametsien ja siten kartoituksen lajistoon tulkittava reviiri sijaitti pohjoispään länsipuolella (ks. kartta)

Ruokokerttunen (*Acrocephalus schoenobaenus*)

14 paria

Reviirit on esitetty reviirikartalla 2.

Rytikerttunen (*Acrocephalus scirpaceus*)

1 pari

Lajia on tavattu muutamia kertoja aiemminkin järvellä ja vuoden 2013 kartoituksessa reviirejä tavattiin peräti 4. Laji on varsin vähälukuinen sisämaan ruovikoissa.

Sirittäjä (*Phylloscopus sibilatrix*)

3 paria

Ks. reviirikartta.

Tiltalti (*Phylloscopus collybita*)

Vajaa kymmenkunta reviiriä järven rantametsissä eli suhteellisen runsas esiintyminen.

Hömötiainen (*Poecile montanus*)

1 pari

Punavarpunen (*Carpodacus erythrinus*)

0-1 pari

Ainoa havainto tehtiin kutsuääntä pitävästä naaraspukuisesta yksilöstä järven itäreunassa 29.5. Laji muuttaa vielä tuolloin, mutta pesintä on myös täysin mahdollinen.

Pajusirkku (*Emberiza schoeniclus*)

4 paria

Reviirien sijainti on esitetty liitteen reviirikartalla.

Härkälintu (*Podiceps grisegena*) ja **Ruskosuohaukka** (*Circus aeruginosus*) ovat jo pitkään vaihtelevasti kuuluneet järven lajistoon, mm. vuonna 2013. Vuonna 2019 molemmat puuttuivat lajistosta.

Muita havaittuja, lähinnä lähimetsissä pesiviä lintulajeja olivat (uhanalaisuuden merkinnät lajien perässä, ks. liite A):

sepelkyyhky, uuttukyyhky, käpytikka (mm. poikaspesä itärannalla), palokärki (äänihavainnot, DI), punarinta, metsäkirvinen, laulurastas, mustarastas, räkättirastas, punakylkirastas, haarapääsky (NT), peukaloinen, pajulintu, harmaasiippo, kirjosiippo, mustapääkerttu, lehtokerttu, hernekerttu, sinitiaainen, talitiaainen, töyhtötiainen (VU),

puukiipijä, hippiäinen, varis, harakka, korppi, peippo, vihervarpunen, viherpeippo (VU), urpiainen, punatulkku (VU) ja keltasirkku.

Kiertelijöinä tai muuttajina tavattiin lisäksi:

Lokeista harmaalokki, kalalokki ja merilokki (NT) havaittiin kaukaa tai järven yli lentävinä, samoin merihanhi, tervapääsky (VU, 4 kiertelevää järven yllä 29.5) ja tarkemmin lajilleen määrittämätön käpylintulaji pariin otteeseen.

Kuva: Valkohäntä- ja metsäkauriit olivat tavallisia alueella. Pitkäjärvi 29.5.2019.

3.2. Viitasammakko

Viitasammakko oli esiintynyt suhteellisen runsaana järven kaakkois-osassa, Laitilan puolella, vuoden 2013 kartoituksen mukaan toukokuun alussa (Valonia 2013). Vuoden 2019 kartoituksessa, kuten myös Valonian 2013 kartoituksessa, viitasammakon paras soidinaika oli kuitenkin ehtinyt mennä. 2019 laji havaittiin vain kerran Taminaojan suun tuntumassa (yksi ääntelijä 10.5.). Sattumoisin myös Valonian kartoitus oli aloitettu 10.5. ja raportin mukaan kartoituksen ohessa havaittiin vielä ”muutamia yksilöitä”.

Ensimmäinen lämmin jakso oli jo takana vuoden 2019 osalta, ollen usein paras aika lajin havaitsemiseen. Toisaalta ääntelijöitä olisi pitänyt kuulua vielä toukokuun kartoituskierroksilla, ainakin mikäli niitä olisi esiintynyt laajasti ympäri järveä. Muualla Uudenkaupungissa yksilöitä oli äänessä vielä vastaaviin aikoihin ja myöhemminkin.

4. TULOSTEN ANALYSOINTI

Pitkäjärven pesimälinnusto oli vuoden 2019 laskentojen valossa vesilinnuston osalta melko vaatimaton, paljolti vuoden 2013 tapaan. Järven arvokkaampaan pesimälajistoon kuuluu edelleen kuikka, mutta esimerkiksi tavin puuttuminen ja telkän niukkuus olivat jopa hämmentäviä. Tässä suhteessa yksi ennen toimeksiantoa tehty huhtikuinen lisäkäynti olisi saattanut paljastaa jonkun yksittäisen vesilintureviirin lisää, mutta mitenkään oleellisesti se ei olisi kokonaistilannetta muuttanut. Niin järven vesilintulajisto, kuin parimääräkin olivat yllättävän köyhiä. Ainoa huomionarvoinen vesilintulaji oli paikalla jo vuosikausia pesinyt kuikka.

Kosteikkojen muun lajiston suhteen Pitkäjärven pesimälajistoa voi kuitenkin pitää suhteellisen edustavana. Järveä ympäröivien metsien lajistoa ei erityisesti selvitetty, mutta ohessa havaittua lajistoa voidaan pitää kohtuullisen monimuotoisena.

Järvellä ei tavattu yhtään kansallisen uhanalaisluokituksen mukaan erittäin (EN) tai äärimmäisen (CR) uhanalaista lintulajia. Vaarantuneista pesimälajeista (VU) tavattiin taivaanvuohi, hömötiainen ja pajusirkku ja silmälläpidettävistä (NT) punavarpunen (ks. liite A). EU:n lintudirektiivin lajeja järvellä pesii useita. Näiden osalta jäsenvaltion on turvattava yleisesti suotuisa suojelutaso. Suomen vastuulajien osalta yksittäinen pesimäpari ei yleensä ole kovin oleellinen, kun taas korkeasti uhanalaisluokiteltujen osalta yksikin pari voi olla merkittävä.

Pitkäjärven vesilintukannat ovat 1970-luvun tasosta huomattavasti heikentyneet. Luultavasti suurin syy taantuvaan kehitykseen ovat olleet muinaiset kuivatustoimenpiteet ja järven vähittäinen umpeenkasvu. Vuosien 1981 ja 2013 välillä järven avovesialueenpinta-ala on pienentynyt noin 10 ha. Luhta- ja ilmaversoiskasvillisuuden yhteispinta-ala on kasvanut lähes 30 ha (AVI 2018). Umpeenkasvu mahdollistaa myös mm. supikoiran ja ketun tehokkaamman saalistuksen kosteikolla. Vedenpinnan nosto voisi olla tässäkin mielessä hyödyksi.

Kahlaajalinnut ovat myös vähentyneet, ja jotkut lajit ovat jopa kadonneet. Sama kehitys on kuitenkin havaittavissa myös monilla muilla vastaavan tyyppisillä järvillä/kosteikoilla. Taustalla vaikuttavat rantaniittyjen kuivuminen ja umpeenkasvu, pidempiaikainen kosteikkolajiston kannan pieneminen ja luultavasti myös pienpetojen määrän kasvu. Samat syyt lienevät vaikuttaneet ainakin osin myös muiden avoimien rantaniittyjen lajien kuten keltävästäräkin ja niittykirvisen vähenemiseen

Tulosten tarkkuuden suhteen veneen/kanootin käytöllä ja parilla lisäkäynnillä tulokset olisivat luultavasti muodostuneet vielä enemmän samankaltaisiksi vuoden 2013 kartoituksen kanssa, jolloin alueella oli liikuttu myös vesillä (ja kartoitettu myös vesikasvillisuutta). Kolmen kartoituskerran käynnillä saavutettiin kuitenkin hyvä yleiskuva järven linnuston nykytilasta.

Työhön lähdetessä ei ollut tiedossa vedenpinnan nostosuunnitelmaan liittyvän julkaisemattoman linnustoselvityksen olemassa oloa.

5. KIITOKSET

Kiitos Jami Aholle (Ympäristötekniikan insinööritoimisto Jami Aho Oy) Suunnittelukeskuksen vuoden 1997 raportin toimittamisesta, sekä Jarkko Lekalle Valonian selvityksen toimittamisesta tausta-aineistoksi raporttia varten (Valonian selvitys on julkaisematon).

6. VIITTEET

Alho, P., Hinneri, S. & Lindholm-Normaja, L. 2016: Kalannin yleiskaavan luontoselvitys. Uudenkaupungin kaupunki 2016. 92 s.

Koskimies, P. 1994: Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja. Sarja B, No 18. 83 s.

Kärkkäinen, Jari; Laitila: Lukujärven ja Pitkäjärven alueen luontoselvitys. Suunnittelukeskus 1997. - 9 s.

Leka, J., Laine, J. & Tolonen, J. 2013: Laitilan ja Uudenkaupungin Pitkäjärven luontoselvitys 2013. Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valonia 2013. Julkaisematon, 23s.

Luku-, Kaarni ja Särkijärven kunnostus-suunnitelma. Länsi-Laitilan järviselä ry, Laitila.

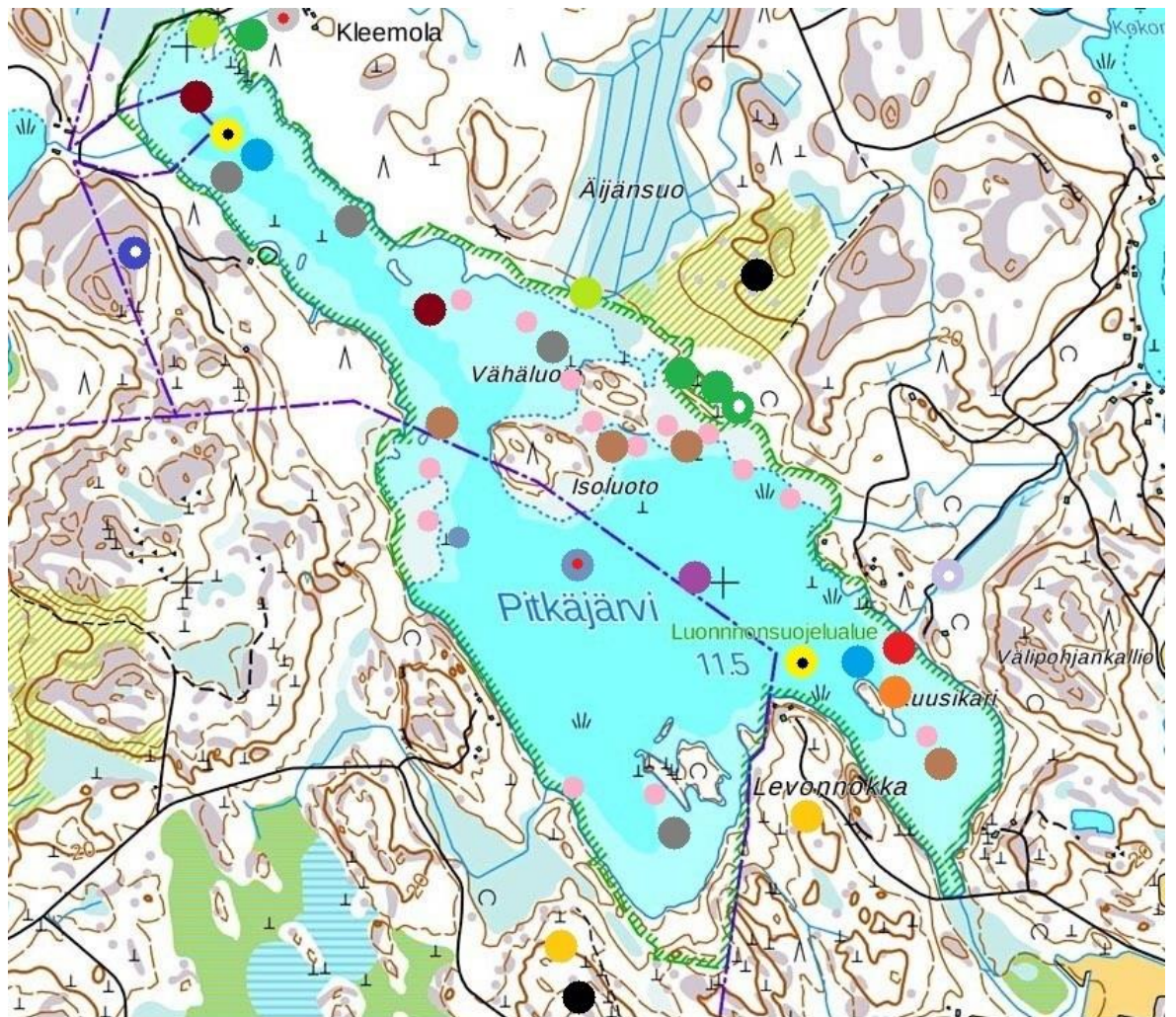
Mikkola-Roos, M., Niikkonen, T. 2005: Kosteikkojen kunnostuksen ja hoidon parhaat käytännöt kuudella Life-kohteella Suomessa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 149. 120s.

Lehikoinen, E., Gustafsson, E. ja muut 2003: Varsinais-Suomen linnut. Turun lintutieteellinen yhdistys ry. Turku.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015.

7. LIITTEET

Liite A, reviiirkartta:

● Laulujoutsen	● Kaulushaikara	● Käpytikan pesä
● Sinisorsa	● Kurki	● Kehräjä
● Teeri	● Taivaanvuohi	● Käki
● Luhtakana	● Metsäviklo	● Sirittäjä
● Kuikka	● Rantasipi	● Ruokokerttunen
● Nuolihaukka (ei tarkka paikka)	● Rytikerttunen	● Pajusirkku
	● Hömötiainen	

Liite B: Pitkäjärven pesimälinnuston uhanalaisuus

Ensimmäinen sarake kertoo lajin kuulumisesta EU:n lintudirektiivin mukaan suojeltaviin lajeihin (DI). Seuraava sarake kertoo lajin kansallisen uhanalaisuusluokituksen mukaisen statuksen vuoden 2015 arvioinnin perusteella. Suojeluarvon kansainvälisesti käytetyt määritteet ovat seuraavat:

NT = Silmälläpidettävä
VU = Vaarantunut
EN = Erittäin uhanalainen
CR = Äärimmäisen uhanalainen
RT= Alueellisesti uhanalainen

Laulujoutsen (<i>Cygnus cygnus</i>)	DI	
Teeri (<i>Tetrao tetrix</i>)	DI	
Kuikka (<i>Gavia arctica</i>)	DI	
Kaulushaikara (<i>Botaurus stellaris</i>)	DI	
Kurki (<i>Grus grus</i>)	DI	
Taivaanvuohi (<i>Gallinago gallinago</i>)		VU
Kalatiira (<i>Sterna hirundo</i>)	DI	
Kehrääläinen (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	DI	
Hömötiainen (<i>Poecile montanus</i>)		VU
Punavarpunen (<i>Carpodacus erythrinus</i>)		NT
Pajusirkku (<i>Emberiza schoeniclus</i>)		VU

Alueellisesti uhanalaisista lajeista (RT) järven ympäristössä tavataan edelleen **metsoa** (*Tetrao urogallus*). Metso on myös lintudirektiivin suojaama laji (DI), kuten myös alueen metsissä niin ikään esiintyvä **Pyy** (*Tetrastes bonasia*)

Huomattakoon myös, että Pitkäjärveen laskeva Taminaoja on pitkään ollut alueen yksi parhaista **koskikaran** (*Cinclus cinclus*) (VU) talvehtimispuroista.